استادان و کبوترها در تیرس ژاله؛ امتحانی تازه برای شهر

نیلوفر آبی/خبرنگار

□ **ابتدا برای ۱۰ دقیقه بخوانید**

«نیلوفر» که هفت ماه پیش در کنار پل سنگی شهر، با ۳۰ دستگاه کبوتر آموزش دیده رهاسازی شد، اکنون به یکی از پرحاشیه‌ترین پروژه‌های دانشگاه ژاله تبدیل شده است. این پروژه که قرار بود با همکاری دانشکده علوم زیستی و باشگاه کبوتربازان شهر اجرا شود، در ۷ ماه گذشته با شکایت ۱۲ خانوار، دو تذکر رسمی و یک جلسه اضطراری شورای شهر روبه‌رو شده است. پرسش اصلی ساده است: آیا رهاسازی کبوتر در مسیر پرواز هواپیماهای آموزشی، خطری واقعی برای مردم است یا ترس بدون پشتوانه علمی؟

طرح از سوی استاد رضا مهرگان، دانشیار علوم زیستی دانشگاه ژاله، تهیه شد. او می‌گوید هدف پروژه بررسی رفتار کبوتران در برابر صدای موتور هواپیما و امکان هدایت مسیر پرواز آنها با نور و صدا بوده است. بودجه پروژه ۴۲۰ میلیون تومان برآورد شد و قرارداد اجرا با باشگاه کبوتربازان شهر بسته شد. باشگاه موظف شد کبوترها را در سه نوبت، هر نوبت ۱۰ کبوتر، رها کند و گزارش روزانه ارائه دهد.

مشکل از همان روز اول آغاز شد. شاکیان می‌گویند کبوترها در مسیر فرود هواپیما سردرگم شده‌اند و خلبان‌ها مجبور شده‌اند مسیر را تغییر دهند. یکی از شاکیان، خانم پریسا دلاوری، گفته است که نوه‌اش در حیاط خانه از ترس کبوترها دچار حمله عصبی شده است. در مقابل، گزارش‌های باشگاه نشان می‌دهد ۶۱ درصد کبوترها ظرف ۲۰ دقیقه به لانه برگشته‌اند و هیچ پرنده‌ای در برخورد با هواپیما کشته نشده است. این آمار برای مسئولان کافی نبود و جلسه اضطراری با حضور ۹ نماینده شورا برگزار شد.

در جلسه، دکتر سیمین طباطبایی، عضو هیئت علمی دانشگاه ژاله، گزارش داد که صدای موتور هواپیما در فاصله ۲۰۰ متری برای کبوتر معادل صدای جرقه در نزدیکی گوش انسان است. او گفت این صدا می‌تواند جهت‌یابی کبوتر را مختل کند و احتمال برخورد را بالا ببرد. در مقابل، مهندس کامران صفوی، مدیر فرودگاه شهر، گفت هیچ برخوردی ثبت نشده و پرواز‌ها با تأخیر ۱۲ دقیقه‌ای انجام شده‌اند. او پیشنهاد کرد مسیر پرواز ۳ کیلومتر به سمت شرق تغییر کند تا از روستاها دور شود.

راه‌حل موقت قرار شد مسیر پرواز ۳ کیلومتر به سمت شرق تغییر کند تا از روستاها دور شود. باشگاه کبوتربازان موظف شد کبوترها را در ساعت‌های کم‌پرواز، یعنی ۶ تا ۸ صبح و ۴ تا ۶ عصر، رها کند و گزارش روزانه ارائه دهد. دانشگاه ژاله هم قرار شد ۲ دستگاه دوربین در مسیر نصب کند و داده‌ها را ماهانه منتشر کند. هزینه این بخش ۱۸۰ میلیون تومان برآورد شد و قرار است از محل صندوق حفاظت از محیط زیست تأمین شود.

در ادامه، ۴۰ کبوتر با فرستنده کوچک مجهز شدند و داده‌ها نشان می‌دهد ۷۳ درصد پروازها در مسیر جدید بدون تغییر مسیر انجام شده‌اند. با این حال، ۹ پرواز در روزهای مه‌آلود به ارتفاع کمتر از ۲۰۰ متر رسیده‌اند و در ۳ مورد خلبان مجبور شد دور بزند. این آمار برای برخی کافی نیست و خانم طباطبایی گفت هر پرواز کم‌ارتفاع باید ثبت و بررسی شود. در مقابل، آقای صفوی گفت هیچ گزارش رسمی از برخورد ثبت نشده است.

پیامدها فراتر از آمار رفته است. یک مغازه‌دار در بلوار کاج، که از ترس کبوترها مشتری‌هایش کم شده، ۱۲ میلیون تومان خسارت اعلام کرد. در مقابل، ۴ کارگاه کبوتربازی در شهر ۲۰ شغل پاره‌وقت ایجاد کرده‌اند و درآمد آنها ماهانه ۳۵ میلیون تومان برآورد شده است. این دو طرف دیگر ماجرا هستند که در گزارش‌ها کمتر دیده می‌شوند و شورا قرار است در جلسه بعدی صدایشان را بشنود.

پیش‌بینی دانشگاه ژاله این است که اگر مسیر اصلاح شود و گزارش‌ها ماه به ماه منتشر شود، تنش کاهش می‌یابد و پروژه می‌تواند الگویی برای فرودگاه‌های کوچک باشد. اما اگر داده‌ها پنهان بماند، اعتراض‌ها تکرار می‌شود و شورا ناچار است دوباره وارد ماجرا شود. پرسش نهایی این است که آیا شهر می‌خواهد هزینه پایش را بپردازد یا منتظر بماند تا مشکل بزرگ‌تر شود.

مهندسان و کبوترها در تیرس ژاله؛ امتحانی تازه برای شهر

خبرنگار شهری:

پروژه رهاسازی کبوتر در مسیر پرواز هواپیماهای آموزشی فرودگاه شهر ژاله، با هدف بررسی تداخل صدا و مسیر پرواز، ۷ ماه پیش آغاز شد و اکنون با شکایت ۱۲ خانوار و دو تذکر رسمی شورای شهر روبه‌رو است. ۴۰ کبوتر با فرستنده کوچک رها شدند و داده‌ها نشان می‌دهد ۷۳ درصد پروازها بدون تغییر مسیر انجام شده‌اند. دانشگاه ژاله ۲ دستگاه دوربین نصب می‌کند و گزارش ماهانه منتشر می‌شود. هزینه طرح ۴۲۰ میلیون تومان برآورد شده است.

(ادامه از صفحهٔ ۶)

هفته، فرایند تخصیص آب از ۱۴ روز به ۹ روز کاهش یافت. با این حال، گزارش‌های میدانی از اعتراض برخی کشاورزان به کاهش سهمیه‌ها در ساعت‌های اوج مصرف خبر می‌دهند. در مقابل، مدیران شرکت آبفا تأکید کردند که هیچ قطعی آب به منازل مسکونی ثبت نشده است و تمام اعتراض‌ها به کانال‌های آبیاری مربوط بوده است.

در جلسه پاسخ‌گویی، مهندس کامران صفوی، مدیر شرکت آبفا، گفت سامانه پیامکی برای اطلاع‌رسانی قطعی‌ها ۳ ماه دیگر راه‌اندازی می‌شود و هزینه آن ۱۲ میلیارد تومان است. او گفت ۴۰ درصد لوله‌های شهر قدیمی‌اند و بدون سرمایه‌گذاری ۱۰ ساله، کاهش فشار آب اجتناب‌ناپذیر است. در مقابل، نمایندگان شورا گفتند این برنامه‌ها در برنامه پنجساله شهر وعده داده شده و تأخیر در اجرای آن قابل پذیرش نیست.

کشاورزان دشت سیمین‌کنار گزارش دادند که برخی چاه‌های کشاورزی بدون پروانه فعال‌اند و مصرف آب آن‌ها در شب‌ها بدون نظارت است. در مقابل، مدیر منابع آب شهرستان گفت ۶۲ چاه غیرمجاز پلمب شده و ۱۸ پرونده قضایی تشکیل شده است. او گفت اگر همکاری مردم ادامه یابد، تا پایان مهر ۴۰ چاه دیگر بررسی می‌شود و نتایج آن هفته آینده اعلام می‌شود.

شورای شهر پیشنهاد کرد یک کمیته مشترک ۹ نفره شامل نمایندگان شورا، آبفا، کشاورزان و دانشگاه تشکیل شود تا هر ماه گزارش عملکرد منتشر کند. در مقابل، برخی اعضا گفتند این کمیته باید اختیار تصمیم‌گیری داشته باشد نه صرفاً گزارش‌دهی. رأی‌گیری در این زمینه به هفته آینده موکول شد و قرار است نسخه پیش‌نویس ظرف ۱۰ روز آماده شود.

(ادامه از صفحهٔ ۶)

۱۴ دقیقه بعد از پرواز، دو کبوتر در مسیر پرواز هواپیما دیده شدند و خلبان مجبور شد ۳ کیلومتر به سمت شرق تغییر مسیر دهد. برج مراقبت گزارش داد که هیچ برخوردی ثبت نشده است. در مقابل، ۹ خانوار ساکن محله باغ‌نو گفته‌اند که صدای موتور هواپیما در ساعت ۶ تا ۷ صبح بیش از حد معمول بوده و برخی کودکان از خواب پریده‌اند.

دکتر سیمین طباطبایی، عضو هیئت علمی دانشگاه ژاله، گفت صدای موتور هواپیما در فاصله ۲۰۰ متری برای کبوتر معادل صدای جرقه در نزدیکی گوش انسان است. او گفت این صدا می‌تواند جهت‌یابی کبوتر را مختل کند و احتمال برخورد را بالا ببرد. در مقابل، مهندس کامران صفوی، مدیر فرودگاه شهر، گفت هیچ برخوردی ثبت نشده و پرواز‌ها با تأخیر ۱۲ دقیقه‌ای انجام شده‌اند. او پیشنهاد کرد مسیر پرواز ۳ کیلومتر به سمت شرق تغییر کند تا از روستاها دور شود.

راه‌حل موقت قرار شد مسیر پرواز ۳ کیلومتر به سمت شرق تغییر کند تا از روستاها دور شود. باشگاه کبوتربازان موظف شد کبوترها را در ساعت‌های کم‌پرواز، یعنی ۶ تا ۸ صبح و ۴ تا ۶ عصر، رها کند و گزارش روزانه ارائه دهد. دانشگاه ژاله هم قرار شد ۲ دستگاه دوربین در مسیر نصب کند و داده‌ها را ماهانه منتشر کند. هزینه این بخش ۱۸۰ میلیون تومان برآورد شد و قرار است از محل صندوق حفاظت از محیط زیست تأمین شود.

در ادامه، ۴۰ کبوتر با فرستنده کوچک مجهز شدند و داده‌ها نشان می‌دهد ۷۳ درصد پروازها در مسیر جدید بدون تغییر مسیر انجام شده‌اند. با این حال، ۹ پرواز در روزهای مه‌آلود به ارتفاع کمتر از ۲۰۰ متر رسیده‌اند و در ۳ مورد خلبان مجبور شد دور بزند. این آمار برای برخی کافی نیست و خانم طباطبایی گفت هر پرواز کم‌ارتفاع باید ثبت و بررسی شود. در مقابل، آقای صفوی گفت هیچ گزارش رسمی از برخورد ثبت نشده است.

پیامدها فراتر از آمار رفته است. یک مغازه‌دار در بلوار کاج، که از ترس کبوترها مشتری‌هایش کم شده، ۱۲ میلیون تومان خسارت اعلام کرد. در مقابل، ۴ کارگاه کبوتربازی در شهر ۲۰ شغل پاره‌وقت ایجاد کرده‌اند و درآمد آنها ماهانه ۳۵ میلیون تومان برآورد شده است. این دو طرف دیگر ماجرا هستند که در گزارش‌ها کمتر دیده می‌شوند و شورا قرار است در جلسه بعدی صدایشان را بشنود.

پیش‌بینی دانشگاه ژاله این است که اگر مسیر اصلاح شود و گزارش‌ها ماه به ماه منتشر شود، تنش کاهش می‌یابد و پروژه می‌تواند الگویی برای فرودگاه‌های کوچک باشد. اما اگر داده‌ها پنهان بماند، اعتراض‌ها تکرار می‌شود و شورا ناچار است دوباره وارد ماجرا شود. پرسش نهایی این است که آیا شهر می‌خواهد هزینه پایش را بپردازد یا منتظر بماند تا مشکل بزرگ‌تر شود.

(صفحهٔ آبشار ۴ از ۱۴)